

Temat: My też możemy pomagać! Czyli o polskiej i europejskiej pomocy rozwojowej.

Poniższy scenariusz lekcji można zrealizować w całości albo wybrać jeden z bloków.

Powiązanie z podstawą programową (wiedza o społeczeństwie):

Gimnazjum

19. Relacje Polski z innymi państwami. Uczeń:

- 1) przedstawia najważniejsze kierunki polskiej polityki zagranicznej (stosunki z państwami Unii Europejskiej i Stanami Zjednoczonymi, relacje z sąsiadami);

23. Problemy współczesnego świata. Uczeń:

- 2) uzasadnia potrzebę pomocy humanitarnej i angażuje się (w miarę swoich możliwości) w działania instytucji (także pozarządowych), które ją prowadzą;
- 4) rozważa, jak jego zachowania mogą wpływać na życie innych ludzi na świecie (np. oszczędzanie wody i energii, przemyślane zakupy);
- 5) ocenia sytuację imigrantów i uchodźców we współczesnym świecie;

Liceum (poziom rozszerzony)

39. Polska polityka zagraniczna. Uczeń:

- 4) przedstawia działania Polski w dziedzinie pomocy rozwojowej;

40. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym. Uczeń:

- 6) rozważa możliwości prowadzenia akcji humanitarnych, współpracy rozwojowej oraz interwencji pokojowych na obszarach dotkniętych konfliktami zbrojnymi, oceniając ich skuteczność i aspekty moralne;

Cele:

- uczniowie wskazują argumenty za i przeciw angażowaniu Polski w pomoc rozwojową, krytycznie je oceniają, a także wyrażają własne zdanie na ten temat;
- uczniowie przedstawiają najważniejsze działania, które podejmuje Polska i Unia Europejska w ramach pomocy rozwojowej;
- uczniowie wskazują różnice między pomocą rozwojową a humanitarną;
- uczniowie dostrzegają wagę pomocy rozwojowej.

Cele w języku ucznia:

- dowiesz się, jakie działania podejmuje Polska i Unia Europejska, żeby pomóc innym państwom;
- poznasz pojęcie pomocy rozwojowej;
- wyrazisz swoje zdanie o pomocy rozwojowej i przedyskutujesz je z kolegami.

NaCoBeZu:

- logiczne konstruowanie argumentów;
- spójność wypowiedzi;
- praca w grupie.

Blok I (czas trwania: 45 minut)

Co wiemy o rozwoju?

1. Film (<https://youtu.be/fjpKKeexr4s>) (3 min.)

Zacznij lekcję od wyświetlenia filmu promującego Europejski Rok na rzecz Rozwoju.

2. Burza mózgów (10 min.)

Na tablicy albo flipcharcie napisz wielkimi literami hasło POMOC ROZWOJOWA. Następnie poproś uczniów o podanie swoich skojarzeń związanych z tym tematem wraz z krótkim wyjaśnieniem. Zapisuje je wszystkie na tablicy, a następnie omawia, zwracając szczególną uwagę na różnice między pomocą rozwojową i humanitarną.

3. Wywiad o rozwoju (25 min.)

Podziel klasę na dwie grupy. Jedna będzie dziennikarzami, a druga będzie odpowiadać na pytania. Daj im czas na przygotowanie do wywiadu (materiał pomocniczy nr 1) – ok. 10 minut.

Grupa I (dziennikarze) otrzymuje materiał o Europejskim Roku Rozwoju. Ich zadaniem jest przygotowanie się do rozmowy z osobą, która korzysta z pomocy rozwojowej Unii Europejskiej. Poproś ich o przygotowanie min. 5 pytań, które chcieliby zadać swojemu rozmówcy.

Grupa II (rozmówcy) wcieli się w rolę beneficjentów pomocy rozwojowej. Otrzymują oni studium przypadku. Ich zadaniem jest zapoznanie się z informacjami na temat swoich bohaterów i przygotowanie do rozmowy z dziennikarzem. Nie znają oni wcześniej pytań, więc muszą sami zastanowić się, o co może zapytać reporter.

Następnie połącz uczniów w pary – tak, aby każdy dziennikarz miał swojego rozmówcę. Daj uczniom 10-15 minut na przeprowadzenie wywiadów.

4. Runda bez przymusu (5 min.)

Poproś uczniów o podzielenie się jedną ciekawą rzeczą, której się dowiedzieli/nauczyli podczas prowadzenia wywiadu.

5. Praca domowa (2 min)

Na koniec lekcji poproś uczniów-dziennikarzy o napisanie krótkiej notatki prasowej (ok. 5 zdań), w której uwzględnią informacje o pomocy rozwojowej, które uzyskali od swoich rozmówców. Następnie ich zadaniem będzie przekazania notatki swoim kolegom, z którymi rozmawiali i przeprowadzenie procesu autoryzacji. W razie konieczności, wytłumacz uczniom, na czym polega proces autoryzacji (wyrażenia zgody na rozpowszechnianie wypowiedzi w danej formie przez prasę).

Na następnej lekcji możecie z napisanych notatek stworzyć własną gazetkę o rozwoju. Umieśćcie ją w szkolnej gablotce albo przygotujcie za pomocą narzędzi komputerowych i opublikujcie w Internecie. Swoje gazetki możecie też wysłać mailem na adres koordynatorki programu Solidarna Szkoła: anna.dobrowolska@ceo.org.pl.

Blok II (czas trwania: 45 minut)

Polska a pomoc rozwojowa

W ramach tego bloku uczniowie poznają polskie działania realizowane w ramach pomocy rozwojowej, a także argumenty za i przeciw zaangażowaniu Polski w tego typu wsparcie.

1. Praca z tekstem (10 min.)

Rozdaj uczniom materiał pomocniczy nr 2 (artykuł z „Tygodnika Powszechnego”). Poproś ich o zapoznanie się z tekstem i wypisanie z niego przedstawianych przez autora argumentów za zaangażowaniem się Polski w pomoc rozwojową.

2. Wymiana w parach i dyskusja (15 min.)

Podziel uczniów na pary i poproś o wymienienie się znalezionymi przez siebie argumentami. Następnie poproś uczniów o wyrażenie własnego zdania na ten temat. Możesz użyć **pytań pomocniczych**:

Dlaczego Ukraina (i inne kraje) potrzebuje teraz pomocy rozwojowej?

Jaka jest różnica między sytuacją Polski a tych państw?

Jak dziedzictwo polskiej „Solidarności” wpływa na nasze zobowiązania wobec państw potrzebujących pomocy?

Jakie działania są podejmowane?

Jaka pomoc jest najskuteczniejsza?

W jakie projekty powinniśmy się angażować?

Podsumuj dyskusję. Zwróć uwagę uczniów na najważniejsze argumenty, które się w niej pojawiły.

3. Analiza działań (15 min.)

Podziel uczniów na 5-osobowe grupy i rozdaj im materiał pomocniczy nr 3. Poproś o zidentyfikowanie działań Polski w ramach pomocy rozwojowej, które opisuje w swoim artykule Andrzej Brzezicki (pierwsza kolumna tabeli). Następnie zachęć do dyskusji nad tymi rozwiązaniami i poproś o wskazanie najważniejszych korzyści i zagrożeń wynikających z takiego działania.

4. Prezentacja (5 min)

Poproś każdą z grup o krótkie zaprezentowanie na forum klasy jednego z analizowanych rozwiązań i znalezionych przez nich korzyści i zagrożeń. W razie potrzeby uzupełnij wypowiedzi uczniów własnym komentarzem.

5. Podsumuj lekcję. Zachęć uczniów do samodzielnego szukania artykułów i materiałów poświęconych pomocy rozwojowej.

Przykłady stron internetowych, które możesz polecić uczniom:

„Tygodnik Powszechny”, dodatek Właśnie Polska:

<https://www.tygodnikpowszechny.pl/wlasniepolska>

Polski Instytut Spraw Międzynarodowych: <http://www.pism.pl/Tematy/Pomoc-rozwojowa>

Polska Akcja Humanitarna: <http://www.pah.org.pl/>

Europejski Rok na rzecz Rozwoju: <https://europa.eu/eyd2015/pl>

Akcja i konkurs „Rozwój ma wiele twarzy”:

<http://www.ceo.org.pl/pl/koss/rozwojmawielewarzy>

Grupa Zagranica: <http://zagranica.org.pl/>